

Motion till riksdagen 2025/26:1625

av **Magnus Manhammar och Gustaf Lantz (båda S)**

Förslag om nationellt stöd till vattenverk för rening av PFAS från dricksvatten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett nationellt stöd till vattenverk för rening av PFAS från dricksvatten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

PFAS, eller per- och polyfluorerade alkylsubstanser, är en grupp kemikalier som använts i stor utsträckning inom industrin och i konsumentprodukter under flera decennier. Dessa ämnen är extremt svårnedbrytbara och har en förmåga att ansamlas i både miljön och människokroppen. PFAS har kopplats till en rad allvarliga hälsoeffekter, inklusive cancer, leverskador och påverkan på immunsystemet.

Dricksvatten är en av de huvudsakliga vägarna genom vilka människor exponeras för PFAS. I Sverige har flera områden identifierats där dricksvattnet innehåller höga halter av PFAS, vilket utgör en allvarlig risk för folkhälsan. Det är därför avgörande att säkerställa att vårt dricksvatten är rent och säkert att konsumera.

För att effektivt rena dricksvatten från PFAS krävs avancerade teknologier och betydande ekonomiska investeringar. Många av Sveriges vattenverk har idag inte tillräckliga resurser för att implementera den nödvändiga reningstekniken, vilket medför att invånare i vissa delar av landet fortsatt utsätts för dessa farliga ämnen.

Principen om att förorenaren betalar är central och bör beaktas, eftersom det är rimligt att de aktörer som orsakat föroreningarna ska ta ansvar för de ekonomiska kostnader som uppstår för att rena vårt dricksvatten och skydda folkhälsan.

Detta är en nationell angelägenhet som kräver samordnade insatser på statlig nivå. För att säkerställa att alla Sveriges vattenverk har förmåga att rena vattnet från PFAS föreslås följande:

- Öronmärkta medel till Livsmedelsverket: Staten bör tilldela särskilda medel till Livsmedelsverket, som i sin tur ska fördela dessa till landets vattenverk. Medlen ska öronmärkas för användning i projekt och investeringar som syftar till att rena dricksvatten från PFAS.
- Stöd för implementering av reningsteknik: Livsmedelsverket bör också erbjuda tekniskt stöd och rådgivning till vattenverken för att säkerställa att de mest effektiva och kostnadseffektiva reningsteknologierna används.
- Nationell samordning: En central samordning av dessa insatser är nödvändig för att undvika regionala ojämlikheter och säkerställa att alla invånare i Sverige har tillgång till rent och säkert dricksvatten.

Att rena dricksvatten från PFAS är en fråga om folkhälsa och grundläggande trygghet för alla medborgare i Sverige. Genom att tilldela öronmärkta medel till Livsmedelsverket kan vi säkerställa att alla vattenverk i landet har de resurser som krävs för att hantera detta allvarliga problem. Ett nationellt samordnat initiativ är avgörande för att säkerställa att ingen i Sverige behöver oroa sig för att dricksvattnet de konsumerar är förorenat av PFAS.

Magnus Manhammar (S)

Gustaf Lantz (S)